

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ

Еднакво застрашени от СПИН ли са мъжете и жените?

Да, СПИН не прави разлика между пол, възраст и социална група. Всички са еднакво застрашени от заразяване. Но трябва да се отбележи, че поради биологични причини вероятността да се предаде ХИВ по полов път от мъж на жена е 2 пъти по-голяма, отколкото от жена на мъж. Въпреки това мъжете-носител на вируса, са 2 пъти повече от жените.

Бързо ли се разпространява вируса на СПИН?

Въпреки че вирусът на СПИН е неустойчив в околната среда и умира при обикновена дезинфекция, ежедневно по света се заразяват 16 хиляди души. Най-бързото разпространение на СПИН в историята на епидемията преживява Източна Европа от юли 2002 г. насам.

Колко страни са засегнати до момента от СПИН?

До момента от СПИН са засегнати близо 180 страни.

Каква е заболеваемостта от СПИН по света?

На първо място по заболеваемост от СПИН са Централна и Източна Африка, на второ място са Източна Европа и Азия.

Еднакво бързо ли се развива ХИВ-инфекцията при всички хора?

Установено е, че ХИВ-инфекцията се развива по-бързо при хомосексуалисти и заразени деца, родени от серопозитивни майки, а също - при хора, заразени по парентерален път /при кръвни манипулации/. Но по принцип това зависи от изходното здравно състояние на заразените.

Колко време може да живее ХИВ извън организма?

ХИВ може да живее извън организма само няколко минути.

Как стои въпроса със замърсените спринцовки и игли?

Приема се, че използваните спринцовки и игли без последваща стерилизация могат да съдържат жив вирус в течение на няколко денонощия в зависимост от концентрацията на вируса, температурата на околната среда /вирусът живее по-малко при висока температура или при променяща се температура/ и обема на кръвта.

Как трябва да се действа при инцидент със заразена кръв?

Когато се работи с кръв, презумпцията е, че всеки пациент може да бъде носител на вируса на СПИН и при нараняване на кожата с последващо замърсяване с кръв, трябва да се действа все едно, че кръвта съдържа вируса на СПИН. Необходимо е да не спираме веднага кръвотечението, да дезинфекцираме мястото със 70-градусов спирт, 5-

процентен йод или 3-процентен водороден прекис, след което да измием с течаща вода и сапун. Накрая - отново дезинфекция със спирт.

Лекува ли се СПИН?

Все още лекарство за пълно излекуване на СПИН няма. Няма и ваксина за предпазване от СПИН.

Казват, че ХИВ се открива и в слюнката на вирусоносителите. Значи ли това, че може да се заразиш при целувка?

Концентрацията на вируса в слюнката е ниска и недостатъчна, за да зарази. Слюнката е опасна само ако има примес на кръв.

Какво трябва да се направи, ако по време на полов акт презервативът се скъса?

Достатъчно е веднага да се измиете с топла вода /вагинален душ за жените/, това намалява вероятността от заразяване.

Колко опасен е оралният секс?

Приема се, че оралният секс е най-малко опасен, но рискът при него се увеличава, ако:

-се практикува често

-се извършва семеизпразване в устата, тъй като в спермата вирусът се съдържа в големи количества, а се знае, че той може да навлезе в организма и през здрава лигавица/в случая рисковата ситуация е за приемника/.

Защитава ли от заразяване прекъснатия полов акт?

Не.

Съществува мнение, че презервативът не предпазва от ХИВ, защото в него има микроскопични отворчета. Вярно ли е това?

Това не отговаря на истината. Презервативът не предпазва от ХИВ само ако е видимо повреден.

Длъжен ли е партньорът ми да ми съобщи, ако има ХИВ-инфекция?

Повечето от хората с ХИВ-инфекция не знаят, че в тяхната кръв има вирус. А и всеки е длъжен сам да се грижи за собствената си безопасност.

Кой секс е най-опасен?

Аналният секс е най-опасен поради лесната ранимост на лигавицата на ануса.

Може ли тестът за установяване на антитела срещу ХИВ да бъде лъжливо положителен или лъжливо отрицателен?

Да, може. Лъжливо положителен може да бъде тестът при някои хронични инфекции, автоимунни или онкологични заболявания. В такива случаи изследването трябва да се повтори с по-чувствителен тест. Лъжливо отрицателен може да бъде тестът, когато заразеният е в т.нар.прозоречен период т.е. все още не са се образували антителата.

Кои са потенциално опасните ситуации по отношение на заразяване с ХИВ?

Това са всички случаи на вагинален или анален секс без презерватив, случаите на орален секс, когато вие сте приемащия партньор и допуснете семеизпразване в устата , а също - инжектиране на наркотик с помощта на игли, спринцовки и съдове, които преди това са използвани от други.

Ако ХИВ-инфекцията е неизлечима и за нея не съществува ваксина, има ли смисъл да разбереш, че си носител на вируса?

Дори да си носител на вируса, можеш да положиш усилия, за да съхраниш здравето си, да забавиш развитието на ХИВ-инфекцията, а също - да предотвратиш или да излекуваш опасни заболявания, които могат да се появят като усложнение на ХИВ-инфекцията.

Ако има риск от заразяване с ХИВ, кога може най-рано да се направи тест?

Тест можете да направите винаги, но той се позитивира най-рано 3-4 седмици след рисков сексуален контакт или експозиция. За да бъде достатъчно достоверен, тестът трябва да се направи още веднъж след около 3 месеца от момента на рисковата ситуация.

Ако резултатът е отрицателен след 3 месеца, непременно ли трябва да се повтори след 6 месеца?

У по-голямата част от хората тестът е напълно достоверен след 3 месеца.

Какво означава неопределен резултат?

Неопределен резултат може да се получи при чувствителен тест, когато заразяването е станало неотдавна и в кръвта има малко антитела срещу ХИВ, а също - при хепатит, някои хронични обменни заболявания или при бременност.

Има ли тест, който може да се направи непосредствено след заразяването?

Има тест, който установява наличието на самия вирус в организма 10 дни след заразяването.

Ако моят партньор си е правил тест за ХИВ, защо и аз да си правя тест?

Резултатът от теста на партньора не винаги говори за вашия статус/състояние/. Дори вашият партньор да е носител на вируса, вие може да сте ХИВ отрицателен и след небезопасен секс. Все повече сексуални партньори се изследват заедно.

Какво да правя, ако се окаже, че съм серопозитивна?

Трябва да знаете, че ХИВ и СПИН не означава едно и също нещо. Ако вие сте серопозитивна/ХИВ-положителна/ това означава, че във вашето тяло има вирус, от който в дадения момент не можете да се избавите напълно. А СПИН - това е стадий на ХИВ-инфекцията, по време на който действително започват сериозни проблеми със здравето. Съществуват обаче лекарства, които забавят развитието на ХИВ-инфекцията и отдалечават времето на СПИН - развитата клинична картина на ХИВ-инфекцията. У болшинството хора, живеещи с ХИВ, дълго време не се наблюдават никакви симптоми. Те могат да продължат да водят обичайния си стил и ритъм на живот и единствено да имат психологически проблеми докато се научат да живеят с ХИВ.

Има ли някаква вероятност да хвана ХИВ ако използвам презерватив?

Използването на презерватив по време на сексуален акт намалява вероятността от заразяване с ХИВ.

Каква вероятност има ХИВ да бъде предаден от жена на мъж, ако кондомът/презервативът се скъса в самия край на вагиналното сношение?

Вероятността жена да предаде ХИВ на мъж е много по-малка, отколкото обратното.

Безопасно ли е да се оказва помощ на кървящи хора?

Безопасно е, когато работите с ръкавици или внимателно си измивате ръцете, ако сте били в контакт с кръв.

Може ли изкуственото осеменяване да предизвика ХИВ-инфекция?

Да, и по тази причина донорите на сперма подлежат на изследване за ХИВ, както и донорите на кръв.

Възможно ли е нечисти игли, използвани за акупунктура, да предизвикат ХИВ-инфекция?

Рискът е малък, но въпреки това и тези игли трябва да бъдат стерилизирани.

Могат ли мухи и други подобни кръвосмучещи насекоми да пренасят ХИВ?

Не.

Възможно ли е един ХИВ-позитивен човек да води нормален живот?

Трудно е да се каже какво точно е “нормален живот”, но ХИВ-позитивните хора могат да си имат приятел/ка като всеки друг, могат да работят, учат, да са сексуално активни, да имат деца и т.н. Всичко това е нормално. Някои от тях трябва да вземат значителни количества лекарства, които често причиняват странични ефекти, а други боледуват често. Това, което е общо за всички тях е, че знаят за фаталния вирус в кръвта си – вирус, за който поне за сега няма лечение. Това в никакъв случай не е нормално и на човек може да му е изключително трудно да свикне с тази мисъл.

Може ли ХИВ или СПИН да бъдат излекувани?

В наши дни съществуват няколко лекарства, които могат да забавят развитието на болестта, но все още не е открито лечение за окончателно излекуване.

Как да живеят семействата, при които единият партньор е ХИВ-позитивен?

При обичайния битов контакт опасност от зараза няма. ТРЯБВА – да се използва презерватив при проникващ сексуален контакт, НЕ ТРЯБВА – да се използват общи медицински инструменти.

Може ли по общия анализ на кръвта да се предположи наличие на ХИВ-инфекция?

Не, не може. Необходим е специален тест за наличие на антитела към ХИВ в кръвта.

Ако презервативът се скъса, необходимо ли е да се измият половите органи?

Да, обилното измиване с вода снижава вероятността от зараза няколко пъти, но пълна гаранция няма.

Колко може да преживее човек след заразяване с ХИВ?

Средната продължителност на живота на заразените с ХИВ, ако не се прилага никакво лечение, е 11-12 години. Някои умират по-рано, но други живеят 20 години и повече. Все още не е открита причината за различната продължителност на живота на носителите на вируса.

СПИН и ХИВ – това едно и също ли е?

СПИН се явява финален стадий на ХИВ, когато се появяват признаци на потискане на имунитета.

Преди 2 години разбрах, че съм ХИВ-позитивен от теста, който си направих, но не беше започнато никакво лечение. Просто два пъти годишно давам кръв, за да се убедя за пореден път, че това е ХИВ. Как и с какво трябва да започнат да ме лекуват?

От момента на заразяване до момента, когато се налага провеждане на лечение, обикновено минават от 3 до 7 години. Времето, когато трябва да се започне лечение, се определя по кръвните показатели. Ако те са в норма, не е необходимо да прилагате антиретровирусна терапия. Спазвайте режим, хранете се правилно, укрепвайте организма си – това ще позволи да се отложи във времето началото на лечението.

Каква е вероятността момичето да се зарази с ХИВ, ако прави минет без презерватив?

Висока, защото именно в спермата се съдържа най-голямо количество ХИВ.

Аз се изследвах за ХИВ един месец след вероятното заразяване. Резултатът беше отрицателен. Доколко е достоверен той?

За да сте напълно уверен в отрицателния резултат е необходимо да повторите изследването след 3 и след 6 месеца отново.

Мога ли да се заразя със СПИН ако случайно се убода на улицата с игла през зимата при температури, по-ниски от нулата?

Зараза по принцип е възможна. По отношение на температурата – отрицателната температура не убива вируса, той загива при нагряване над 55 градуса.

Възможно ли е да се получи заразяване с ХИВ при контакт между жени и при какви условия?

При преливане на кръв, при съвместно използване на пробощащи медицински инструменти, а също – при орално-генитален контакт.

Има ли вероятност да се заразиш с ХИВ-инфекция като използваш чужда четка за зъби?

До момента достоверни случаи на заразяване с ХИВ при използване на обща четка за зъби не са регистрирани.

Известни ли са случаи на самоизлекуване на ХИВ-инфекция и може ли да помогне народната медицина при лечение на това заболяване?

Самоизлекуване на ХИВ-инфекция до момента не е регистрирано. Народната медицина може само да облекчи определени състояния, но не и да излекува.

Вярно ли е, че солистът на “Куин” е починал от СПИН? Как се е заразил?

Да, Фреди Меркюри почина от СПИН. Заразил се е по полов път при хомосексуален контакт.

Какъв е процентът на предпазване от СПИН при използване на презерватив?

Ако е качествен, ако се ползва правилно и ако не се скъса по време на половия акт – 100 процента.

При какви условия загива ХИВ?

ХИВ е много неустойчив и загива при нагряване над 55 градуса, при дезинфекция с хлорамин, хлорна вар и др., а при кипене загива мигновено.

Колко дълго след заразяване с ХИВ в кръвта могат да не се открият антитела?

Известни са единични случаи, когато от момента на заразяване с ХИВ до появата на антитела минават 6-8 месеца. В 99 процента от случаите обаче този срок обикновено е 1 – 1,5 месеца.

Колко кръв трябва да има в 15 мл вода, която си изпил, за да се заразиш?

В световната практика от началото на СПИН епидемията случаи на зараза с ХИВ чрез храна или вода не са регистрирани. Изключение правят заразените новородени от ХИВ-позитивна майка при кърмене.

Ако бременна жена е инфектирана, предава ли ХИВ на бебето?

Ако жената не вземе мерки - да приема противовирусни препарати от началото на бременността, бебето може да се роди заразено с ХИВ или да се зарази с вируса, който се съдържа в кърмата, ако майката го кърми.

Колко дълго заразена игла може да стане причина за ХИВ-инфекция?

ХИВ преживява в кръв, останала в игла или спринцовка, до месец, а вирусът на хепатит В – още по-дълго. Затова еднократните пластмасови спринцовки не трябва да се използват повторно, а стъклените – да се изваряват не по-малко от 2 часа.

Има ли път на заразяване с ХИВ, при който развитието на болестта настъпва бързо и какви други вируси и болести влияят на хода на болестта?

Наблюденията показват, че скоростта на развитието на ХИВ-инфекцията не зависи толкова от пътя на заразяване, колкото от изходното здравно състояние на заразеня. Напр. у тези, които са се заразили в млада възраст, СПИН се развива по-дълго, отколкото у тези, които са се заразили в по-напреднала възраст. У хората, които са заразени освен с ХИВ и с други вируси, и въобще при страдащите от други болести, СПИН се развива по-бързо.

Кой е подложен най-вече на риск от заразяване с ХИВ?

Преди всичко тези, които имат много сексуални партньори и тези, които не ползват презерватив при всеки проникващ сексуален контакт, а също – използващите общи игли и спринцовки при венозно въвеждане на наркотици.

Може ли да се заразиш с ХИВ, когато ти правят татуировка?

Татуировката, пробиването на уши и други подобни модни процедури са опасни, защото понякога се правят с недезинфекцирани инструменти.

Ако партньорът ми е болен от СПИН каква е вероятността да се заразя от него?

Вероятността за заразяване зависи от много фактори като напр. количеството на ХИВ в кръвта на партньора, наличието на язви и възпалителни заболявания на половите органи у партньорите и др. По тази причина заразяването може да се случи и при еднократен полов контакт, а в други случаи – сексуалните партньори могат да живеят заедно години преди да се зарази и втория партньор. Но рано или късно непоправимото се случва, ако не се използва презерватив.

Високата температура разрушава ли ХИВ?

Температурата над 100 градуса убива ХИВ веднага, при температура 56 градуса ХИВ загива за половин час. Обаче в човешкия организъм температурата се поддържа в постоянни граници – от 35 до 42 градуса. Затова никаква гореща вана не убива ХИВ в кръвта и вътрешните органи на заразения човек.

Продават се специални мазила и течности, на които пише, че убиват ХИВ. Така ли е наистина?

Тези мазила и разтвори убиват ХИВ само при опити в лабораторни условия. Достоверни данни, че те убиват ХИВ в естествени условия, няма. Затова е добре да се използват заедно с презерватив. Много от разтворите, особено съдържащите хлорни съединения, предизвикват дразнене и язви на половите органи при продължителна употреба.

Ако използваме презерватив, можем ли да бъдем спокойни, че няма да се заразим с ХИВ?

Презервативът значително намалява вероятността от заразяване с ХИВ, но 100 процента гаранция, за съжаление, не дава. Работата е в това, че дори най-качествените презервативи понякога се късат. Ето защо: 1/трябва да се обръща внимание на срока на годност и на целостта на опаковката; 2/самата опаковка не трябва да се къса с остри предмети, за да не се повреди презерватива; 3/освен това вероятността презервативът да се скъса е по-голяма, когато той е без лубрикант/смазка/ и когато се използва втори път - презервативът е само за еднократна употреба!

Какви симптоми се появяват у човек, заразен с ХИВ?

Симптомите могат да бъдат различни. Така у един човек месец след заразяването могат да се появят температура, болки в гърлото, обрив, диария, увеличени лимфни възли, черен дроб и слезка. Тези симптоми могат да изчезнат след една седмица /с изключение на увеличените лимфни възли/. У друг човек може да има леки болки в гърлото при преглъщане и само увеличени лимфни възли. Голяма част от заразените нямат никакви оплаквания непосредствено след заразяването т.е. ХИВ-инфекцията не се афишира. Привидно доброто здравословно състояние може да продължи 5-10 и повече години.